

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **a) S. A., b) L. T., c) A. A.,** zast. advokátkou Mgr. Karin Poncza Hadwigerovou, se sídlem Příčná 327/1, Havířov, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasačních stížnostech žalobců a) – c) a kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 11. 2021, č. j. 19 Az 23/2021 – 51,

takto:

I. Kasační stížnost žalovaného **se odmítá.**

II. Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 11. 2021, č. j. 19 Az 23/2021 – 51, **se ruší** a věc **se** mu **vrací** k dalšímu řízení.

III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žalovaného.

IV. Odměna a náhrada hotových výdajů ustanovené zástupkyně Mgr. Karin Poncza Hadwigerové **se určuje** částkou 10 520 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[1] Usnesením krajského soudu shora označeným byly odmítnuty ve společném řízení žaloby žalobců (dále „stěžovatelé“) ve věci mezinárodní ochrany. Rozhodnutími žalovaného ze dne 21. 4. 2021, č. j. OAM-159/ZA-ZA12-P10-2020 a č. j. OAM-158/ZA-ZA12-P10-2020, žalobcům nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

[2] V žalobě stěžovatelé uvedli řadu věcných námitek, které byly zaměřeny na chybnou argumentaci žalovaného týkající se bezpečnostní, náboženské a politické situace v zemi původu stěžovatelů a dodržování lidských práv úřady v zemi původu stěžovatelů;

nesouhlasili s důvody, pro které jim nebyla udělena žádná z forem mezinárodní ochrany. V samém závěru obsáhlé žaloby poukázali též na pochybení žalovaného při předávání rozhodnutí, neboť u tohoto předávání nebyla přítomna tlumočnice osobně, ale tlumočila po telefonu; obecně uvedli, že kvalita tlumočení musí být srovnatelná s vyhotovením písemného překladu do jazyka žalobců, a že s kvalitním obeznámením rozhodnutí je spojeno právo na účinný opravný prostředek.

[3] **Krajský soud** se věcnými námitkami stěžovatelů nezabýval. Konstatoval obsah správního spisu, na jehož základě dospěl k závěru, že z protokolů o předání napadených správních rozhodnutí vyplývá, že při doručování správních rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany tlumočnice jazyka ruského osobně přítomna nebyla, ačkoliv bylo povinností žalovaného zajistit přítomnost tlumočnice u samotného předání rozhodnutí. Dle názoru krajského soudu uvedený postup byl v rozporu s § 24a odst. 1 a § 22 odst. 2 zákona o azylu, z nichž pro žalovaného plyne povinnost, aby u samotného předání rozhodnutí zajistil přítomnost tlumočníka, aby se žadatel o udělení mezinárodní ochrany jeho prostřednictvím s obsahem rozhodnutí mohl řádně a podrobně seznámit. Nadto popsaný postup žalovaný zvolil, aniž by s ním stěžovatele předem seznámil a vysvětlil jim, z jakého důvodu míní takto postupovat, a aniž by se jich dotázal, zda s tímto postupem souhlasí, a současně je poučil i o tom, že správní orgán má povinnost při předání rozhodnutí zajistit přítomnost tlumočníka. Krajský soud konstatoval, že za popsaného stavu si lze jen stěží představit, že byla kvalitně a dostatečně tlumočena napadená rozhodnutí; nadto dle jeho názoru *„lze mít také pochybnosti o tom, zda vůbec bylo tlumočeno osobou, která byla ustanovena tlumočníkem“*.

[4] Krajský soud dospěl k závěru, že zvolený způsob doručování rozhodnutí stěžovatelům nemá účinky doručení ve smyslu § 24a odst. 1 zákona o azylu a § 72 odst. 1 správního řádu a uvedené procesní pochybení žalovaného má také za následek, že žalobou napadená rozhodnutí dosud nebyla řádně doručena, a stěžovatelům ještě nezačala běžet 15denní lhůta pro podání žaloby dle § 32 odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů. V konečném důsledku jsou tak jejich žaloby předčasné, pročež je krajský soud s odkazem na § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl.

[5] **Stěžovatelé v kasační stížnosti** především tvrdí, že jejich žaloby směřovaly proti chybnému hodnocení důkazů provedených v řízení před žalovaným a právnímu posouzení. Stěžejní námitky stěžovatelů byly zaměřeny do chybné argumentace žalovaného týkající se bezpečnostní, náboženské a politické situace v zemi původu stěžovatelů a dodržování lidských práv úřady v zemi původu stěžovatelů. Ztotožňují se s dílčími závěry krajského soudu, že došlo k procesnímu pochybení žalovaného v rámci seznámení se s podklady pro účely vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, avšak stěžovatelé mají za to, že krajský soud nepostupoval správně, když zcela ignoroval jejich ostatní námitky a o jejich věci fakticky nerozhodl. Stěžovatelé jsou přesvědčeni, že procesní pochybení žalovaného v průběhu správního řízení nemůže být zhojeno pouhým vydáním napadeného rozhodnutí krajského soudu a opětovným pokusem o doručení rozhodnutí žalovaného. Stěžovatelé považují rozhodnutí krajského soudu za nepřezkoumatelné, a to především pro naprostou absenci výroků o dalších žalobních bodech.

[6] Stěžovatelé uvedli, že byli vyzváni k převzetí rozhodnutí žalovaného, rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 4. 2021 převzali dne 28. 4. 2021, a to v Havířově za přítomnosti pracovnice OAMP MV I. O. Téhož dne byla žalovaným ustanovena k tlumočení tlumočnice z jazyka ruského PhDr. H. Z. Stěžovatelé poukázali na to, že současná celosvětová situace ohledně pandemie Covid 19 přináší do všech řízení dosud neřešené otázky a lze tak předpokládat, že žalovaný k tlumočení přes telefon přistoupil právě kvůli možné izolaci či karanténě Covid -19. Faktem je, že stěžovatelé rozhodnutí žalovaného osobně dne 28. 4. 2021 převzali a s tím byli seznámeni tlumočením přes telefon. Kvalita tohoto tlumočení zcela jistě neodpovídala zákonným požadavkům na překlad rozhodnutí, nicméně stěžovatelé se z tohoto rozhodnutí dozvěděli, že a proč jim nebyla udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Dle stěžovatelů chybný způsob přetlumočení rozhodnutí žalovaného jim nebránil v tom, aby mohli podat žalobu.

[7] Stěžovatelé dodávají, že za situace, že by se k převzetí rozhodnutí nedostavili, nastala by tzv. fikce doručení a den 28. 4. 2021 by byl brán jako den, kdy jim rozhodnutí žalovaného bylo doručeno, a to i bez toho, že by jim rozhodnutí bylo řádně přetlumočeno. Stěžovatelé rovněž poukázali na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 15. 8. 2006, č. j. 6 Azs 184/2005 - 93, ve kterém se rozšířený senát vyjádřil k možnosti použití úpravy správního řádu ve vztahu k postupu při doručování dle zákona o azylu, což vyloučil; nevyloučil však možnost použití ustanovení správního řádu o zastoupení a s tím související otázky, zda jsou písemnosti doručovány žadateli, jeho zástupci či jim oběma, popř. za jaké situace. V tomto rozhodnutí dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že § 24 zákona o azylu představuje speciální úpravu doručování, která je natolik komplexní, že subsidiární použití správního řádu jako předpisu obecného vylučuje.

[8] Stěžovatelé dále uvádějí, že v rámci pohovorů podrobně popsali, co je vedlo k opuštění jejich země původu a k podání žádosti o přiznání mezinárodní ochrany v ČR a stejně tak popsali, co podání jejich žádosti o přiznání mezinárodní ochrany předcházelo. Tvrdí, že situace ohledně náboženského vyznání v zemi původu stěžovatelů není tak přívětivá, jak žalovaný uvádí v rámci odůvodnění svého rozhodnutí. Stěžovatelé dále podrobně rozvádějí svůj azylový příběh, což pro účely nyní vedeného řízení není podstatné. Meritem věci (resp. žalobními námitkami nyní prezentovanými též v kasační stížnosti) se krajský soud dosud nezabýval, tudíž nyní uplatňované námitky stěžovatelů vůči žalovanému nemůže posuzovat ani Nejvyšší správní soud; nepovažuje proto za potřebné se touto částí kasační stížnosti dále zabývat.

[9] **Žalovaný v kasační stížnosti** odkazuje na právní úpravu v zákoně a komentář zákona o azylu v otázce doručování rozhodnutí účastníkům řízení; tato je *lex specialis* ve vztahu ke správnímu řádu, což potvrdil rovněž Nejvyšší správní soud. V napadeném usnesení krajského soudu se na str. 1 uvádí, že dne 22. 4. 2021 bylo stěžovateli a) a dne 23. 4. 2021 bylo stěžovatelce b) doručeno předvolání k převzetí rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany. Soud však necitoval, že touto výzvou byli stěžovatelé řádně dle zákona o azylu vyzváni, aby se dostavili na OAMP v Havířově k převzetí rozhodnutí dne 28. 4. 2021. Na str. 2 usnesení soud rekapituluje, že správní orgán oběma stěžovatelům ustanovil tlumočnici pro jazyk ruský, paní H. Z., tlumočnice ustanovení v obou věcech převzala a součástí každého spisu jsou protokoly o předání rozhodnutí. Stěžovatelé svými

vlastními podpisy stvrdili, že rozhodnutí včetně poučení rozumí a originální výtisk rozhodnutí převzali do svých rukou dne 28. 4. 2021. Soud také uvedl, že ve spodní části každého protokolu o předání rozhodnutí je uveden text: „tlumočeno telefonicky H. Z.“. Z výše uvedeného tedy plyne, že žalovaný dbal striktně § 22 odst. 2 zákona o azylu, když stěžovatelům ustanovil tlumočnici jazyka ruského. Ustanovení bylo vyhotoveno dle zákona o soudních tlumočnících, v platném znění, stěžovatelé se k převzetí rozhodnutí v daném termínu dostavili, nevyjádřili v místě a čase určeném k doručení žádné výtky ohledně toho, že předání rozhodnutí bude uskutečněno prostřednictvím tlumočení na dálku, tedy telefonicky. Dále v průběhu telefonického tlumočení rovněž nevyjádřili žádné námitky ohledně nekvalitního tlumočení či nedostatečnosti a ze spisového materiálu nevyplývá, že by jim tlumočnice v případě jejich zájmu odmítla něco tlumočit. Dále rovněž ze spisu plyne, že neodmítli protokol o převzetí rozhodnutí podepsat, stvrdili, že obsahu rozhodnutí včetně poučení rozumí; rozhodnutí převzali, vůči doručení neuvedli žádnou výtku. Následně podali v zákonné lhůtě žaloby ke Krajskému soudu v Ostravě; žaloby jsou sepsány v českém jazyku, tedy v jazyku, kterému nerozumí, jak tedy předestřeli, a tudíž před podáním žaloby museli stejnopis napadených rozhodnutí předat třetí osobě, která jejich jménem žaloby sepsala, s obsahem je seznámila a následně žadatelé žaloby podepsali, takže stvrdili jejich obsah, respektive stvrdili, že textu rozhodnutí i žaloby rozumějí a žaloby předali na soud; na žaloby nelze nahlížet jako na předčasně podané.

[10] Žalovaný má za to, že soud se dopustil pochybení z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a v nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. Není rovněž dostatečně zdůvodněno, na základě čeho soud vystavěl pochybnost v tom směru, zda bylo tlumočeno osobou, která byla ustanovena tlumočníkem. Správní orgán předem s tlumočnicí dojednal tlumočnický úkon, dohodl termín jeho provedení; tlumočnice neodmítla provést tlumočnický úkon řádně a včas a stěžovatelé ani v žalobách neuvedli, v čem konkrétně by překlad měl být nedostatečný, omezili se jen na obecná tvrzení o možné nedostatečné kvalitě. Žalovaný dle svého přesvědčení dostál své povinnosti vinnosti ustanovit tlumočníka v souladu se zákonem o soudních tlumočnících. V době moderních technologií a v návaznosti na hospodárnost a ekonomičnost řízení správní orgán zvolil v tomto případě tlumočení po telefonu, přičemž se nedopustil žádného procesního pochybení. Nadto stěžovatelé převzali poučení o svých právech a povinnostech a byli informováni o tom, že správní orgán má povinnost zajistit tlumočníka či oni mají možnost si na své náklady tlumočníka zajistit, a to i v případě, pokud by např. tlumočení po telefonu považovali za nedostatečné. Tvrzení soudu, že se měl žalovaný dopředu stěžovatelů dotázat, zda s takovým tlumočením souhlasí, nemá oporu v zákoně.

[11] Kasační stížnosti dle stěžovatelů, jakož i žalovaného naplňují kritéria přijatelnosti z důvodu zásadního pochybení krajského soudu, které spočívá v tom, že krajský soud hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[12] **Nevyšší správní soud** po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění podmínky povinného zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) přistoupil k posouzení jednotlivých kasačních stížností.

[13] Nejvyšší správní soud předesílá, že možnost jednotlivých účastníků řízení domáhat se kasační stížností přezkumu rozhodnutí krajského soudu je rozdílná v závislosti na výsledku tohoto řízení. Rozšířený senát NSS v rozhodnutí ze dne 26. 3. 2020, č. j. 9 Afs 271/2018 – 52, mimo jiné konstatoval: *„V soudním řízení správním je žalovaným správní orgán, který byl v dané věci vykonavatelem veřejné moci. Z tohoto důvodu nehájí v řízení před správním soudem svá (subjektivní) práva, jeho úkolem je obhájit zde zákonnost žalobou napadeného aktu (případně, jako v nyní posuzované věci, obhájit, že nebyl nečinný). I správní orgán jako účastník řízení před krajským soudem však mohl utrpět újmu, o níž hovoří civilní judikatura. I u takového žalovaného pak lze poměřit nejpříznivější výsledek, který pro něj krajský soud mohl založit svým rozhodnutím, s výsledkem, který svým rozhodnutím skutečně založil. (...) Taková újma typicky nevzniká v případech procesních rozhodnutí krajského soudu, vztahujících se výlučně k právům (zpravidla procesnímu postavení) jiného účastníka řízení (žalobce, osoby zúčastněné na řízení). I pokud je kasační stížnost proti takovému rozhodnutí krajského soudu (objektivně) přípustná (např. usnesení o ustanovení zástupce nebo osvobození od soudních poplatků), může ji podat jen ten z účastníků řízení, jemuž je takové rozhodnutí způsobilé zasáhnout do jeho právního postavení. (...) Relevantní újmu však nelze shledat ani v případě, kdy žaloba sice není zamítnuta (pro žalovaného obecně nejpříznivější možný výsledek každého soudního sporu), ale soudní řízení je skončeno jinak, aniž by žalobě bylo, byť jen z malé části vyhověno. Takovými rozhodnutími jsou v soudním řízení správním typicky usnesení o odmítnutí žaloby nebo o zastavení řízení. Stejně jako v případě rozhodování soudů v občanském soudním řízení (viz právě věc sp. zn. 2 Cdon 1363/96), nelze ani v soudním řízení správním nalézt žádný právně relevantní rozdíl mezi výsledkem pro žalovaného ideálním a dosaženým. Morální satisfakce typu „udělali jste to dobře“ v odůvodnění zamítavého rozsudku takový rozdíl netvoří.(...) Pomine-li rozšířený senát možnost úspěchu v části žalobního nároku, lze ve vztahu k rozhodnutí krajského soudu, jímž se řízení končí, rozlišit z pohledu žalovaného v zásadě jen dvě právně rozdílné situace: žalobě (a) bude vyhověno, nebo (b) nikoliv. Bude-li žalobě vyhověno, v závislosti na žalobním typu to vyvolá určité právní účinky ve sféře žalovaného správního orgánu. Jeho rozhodnutí či opatření obecné povahy bude zrušeno, bude mu nařízeno vydat rozhodnutí ve věci nebo osvědčení (§ 81 odst. 2 s. ř. s.) anebo bude vyslovena nezákonnost zásahu, případně uloženo zdržet se jeho pokračování a obnovení stavu před zásahem (§ 87 odst. 2 s. ř. s.). V každém případě bude muset správní orgán nějak následně konat, a to vázán jednak výrokem, jednak závazným právním názorem soudu. (...) Oproti tomu, nevyhoví-li soud žalobě – ať již z důvodů procesních nebo meritorních, z pohledu žalovaného správního orgánu se z právního hlediska neděje nic. A to bez ohledu na to, jak přesně takové řízení skončilo. Jistou, zcela specifickou výjimku by mohlo představovat zastavení řízení z důvodu uspokojení navrhovatele [§ 47 písm. b) s. ř. s.], které by mohlo mít s ohledem na § 62 odst. 5 s. ř. s. účinky mimo jiné i na rozhodovací či jinou činnost žalovaného správního orgánu. Relevantní újmu je totiž v každém případě nutno posuzovat ve vztahu k věci samé.“*

[14] Nejvyšší správní soud v citovaném usnesení rozšířeného senátu dospěl k závěru, že žalovaný správní orgán je osobou zjevně neoprávněnou k podání kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zastavení řízení podle § 47 písm. a) s. ř. s.; taková kasační stížnost musí být odmítnuta podle § 46 odst. 1 písm. c) za použití § 120 s. ř. s. Stejné závěry platí i pro případ, je-li žaloba odmítnuta (viz výše).

[15] Kasační stížnost žalovaného Nejvyšší správní soud proto odmítl dle § 46 odst. 1 písm. c) ve spojení s § 120 s. ř. s., neboť žalovaný zjevně není osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti.

[16] Kasační stížnost stěžovatelů shledal Nejvyšší správní soud v intencích usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, přijatelnou.

[17] Kasační stížnost je důvodná.

[18] Nejvyšší správní soud shledal napadené usnesení krajského soudu nezákonným.

[19] Nejvyšší správní soud předesílá, že cílem správního soudnictví je poskytnutí ochrany veřejným subjektivním právům jejich nositelů, přičemž tato ochrana při respektování čl. 36 Listiny základních práv a svobod musí být účinná, to znamená rovněž poskytnuta v reálném čase. Neodůvodněné oddalování poskytnutí soudní ochrany požadavky na spravedlivý proces nenaplňuje.

[20] Nelze především pominout, že stěžovatelé v žalobě uplatnili řadu zásadních námitek, kterými mířili do merita věci samé, tj. neudělení mezinárodní ochrany; vymezili se proti argumentaci žalovaného týkající se bezpečnostní, náboženské a politické situace v zemi původu stěžovatelů a dodržování lidských práv úřady v zemi původu stěžovatelů.

[21] Nebylo pochyb o tom, že rozhodnutí žalovaného jim bylo doručeno, s jeho obsahem byli srozuměni, jeho obsahu porozuměli a v zákonné lhůtě rovněž podali žalobu, která splňovala zákonné náležitosti, uplatnili v ní srozumitelné žalobní body.

[22] Krajský soud, aniž by se jednotlivými žalobními námitkami, za výše popsané situace zabýval, soustředil svoji pozornost na obecné konstatování stěžovatelů ohledně nesprávného postupu žalovaného při doručování rozhodnutí, které je spíše pouhou hypotézou, která však nemá žádnou oporu ve správním spise a nemá ani zákonnou oporu, neboť zákon o azylu nestanoví formu, respektive způsob provedení tlumočení. Stěžovatelé v žalobě neuvedli, v čem konkrétně by překlad měl být nedostatečný, omezili se jen na obecná tvrzení o možné nedostatečné kvalitě. Nadto závěry, k nimž krajský soud dospěl, ani nekorespondují s následným postupem samotných stěžovatelů, kteří by stěží, bylo-li by tlumočení chybné či nedostačující, uplatnili žalobní námitky v rozsahu, v jakém tak učinili.

[23] Vzhledem k tomu, že rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany nabývá právní moci dnem doručení, je třeba rozhodnutí doručit účastníku řízení ve věci mezinárodní ochrany osobně, a s ohledem na závažné důsledky negativních rozhodnutí rovněž za přítomnosti tlumočníka, který žadateli obsah rozhodnutí v případě zájmu přetlumočí, stejně jako informace o dalším postupu v jeho případě. Zajištění tohoto postupu znamená, že je nejprve nutné účastníka řízení písemně vyzvat k dostavení se zpravidla do azylového zařízení, případně do centrály Ministerstva vnitra v Praze (srov. § 24 zákona o azylu). Pokud se účastník řízení nedostaví k předání rozhodnutí, ale výzva k převzetí rozhodnutí byla doručena, rozhodnutí je doručeno dnem uvedeným v písemné výzvě (§ 24a odst. 2 zákona o azylu).

[24] Z krajským soudem rekapitulovaného obsahu správního spisu je zjevné, že stěžovatelé se dostavili k převzetí rozhodnutí, svými vlastními podpisy stvrdili, že rozhodnutí včetně poučení rozumí, originální výtisk rozhodnutí převzali do svých rukou dne 28. 4. 2021, nevyjádřili v místě a čase určeném k doručení žádné výtky ohledně toho, že předání rozhodnutí bude uskutečněno prostřednictvím tlumočení na dálku, tedy telefonicky; ve spodní části každého protokolu o předání rozhodnutí je uveden text: „tlumočeno telefonicky H. Z.“. Z výše uvedeného tedy plyne, že žalovaný postupoval dle § 22 odst. 2 zákona o azylu, když žadatelům ustanovil tlumočnici jazyka ruského. V průběhu telefonického tlumočení rovněž stěžovatelé nevyjádřili žádné námitky ohledně nekvalitního tlumočení či nedostatečnosti, ze spisu nevyplývá, že by jim tlumočnice v případě jejich zájmu odmítla něco tlumočit. Dále rovněž ze spisu plyne, že neodmítli protokol o převzetí rozhodnutí podepsat, stvrdili, že obsahu rozhodnutí včetně poučení rozumí. Z napadeného usnesení krajského soudu nejsou zřejmé úvahy, na základě nichž krajský soud vyjádřil pochybnost o tom, zda bylo tlumočeno osobou, která byla ustanovena tlumočníkem; tyto závěry postrádají jakékoli odůvodnění, nadto nemají oporu v listinách založených ve správním spise.

[25] Ustanovení § 22 odst. 2 zákona o azylu předpokládá, že ministerstvo vnitra účastníkům řízení poskytne bezplatně tlumočníka, respektive zajistí tlumočníka, což se nesporně stalo. Zákon o azylu formu tlumočení taxativně nijak nestanoví a nestanoví výslovně ani osobní přítomnost tlumočníka v jedné místnosti se žadateli. Skutečnost, že byla zvolena forma tlumočení telefonicky, a to při hlasitém odposlechu mobilního telefonu, přičemž v místnosti byli stěžovatelé a pracovnice ministerstva, která četla rozhodnutí a tlumočnice překládala, neprokazuje procesní pochybení žalovaného; nadto zodpovědnost za řádné a kvalitní tlumočení v tomto ohledu přebírá ustanovená tlumočnice, a to dle zákona o soudních tlumočnících a soudních překladatelích.

[26] Krajský soud bez dalšího konstatoval, že tlumočením na dálku, resp. telefonicky, dle jeho názoru postupoval žalovaný v rozporu se zákonem, nicméně již nevysvětlil, v čem zákon porušil. Bez dalšího pak konstatoval, že přisvědčuje námitkám stěžovatelů, že za popsaného stavu si lze jen stěží představit, že byla kvalitně a dostatečně tlumočena napadená rozhodnutí, přisvědčil jim, v tom, že s kvalitním obeznámením s rozhodnutím je spojeno jejich právo na účinný opravný prostředek a že tudíž i kvalita tlumočení musí být srovnatelná s vyhotovením písemného překladu do jazyka, jímž se dorozumí. Za tohoto stavu krajský soud dospěl k závěru, že zvolený způsob doručování rozhodnutí žalobcům nemá účinky doručení ve smyslu § 24a odst. 1 zákona o azylu a § 72 odst. 1 správního řádu a uvedené procesní pochybení žalovaného má také za následek, že žalobou napadená rozhodnutí dosud nebyla žalobcům řádně doručena a žalobcům ještě nezačala běžet 15denní lhůta pro podání žaloby. S takovým závěrem se však Nejvyšší správní soud neztotožnil.

[27] Podle § 24a odst. 1 zákona o azylu stejnopis písemného vyhotovení rozhodnutí se účastníku řízení ve věci mezinárodní ochrany doručí v místě a čase stanoveném v písemné výzvě k převzetí rozhodnutí. Podle § 22 odst. 2 zákona o azylu, ministerstvo účastníku řízení ve věci mezinárodní ochrany poskytne bezplatně tlumočníka na úkony,

ke kterým byl ministerstvem předvolán nebo vyzván. Nejvyšší správní soud neshledal, že by žalovaný postupoval v rozporu s uvedenými ustanoveními.

[28] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že tvrzení krajského soudu, že zvolený způsob doručování nemá účinky doručení, zcela pomíjí tu skutečnost, že stěžovatelé fakticky rozhodnutí převzali a stvrdili převzetí bez výtek, načež podali žaloby. Závěr krajského soudu, že podané žaloby byly předčasné, není založen na konkrétních okolnostech daného případu a nemá ani oporu v ustanoveních zákona o azylu vážících se k doručování rozhodnutí ani v judikatuře.

[29] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost stěžovatelů důvodnou, proto napadené usnesení krajského soudu dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; v něm se bude krajský soud zabývat jednotlivými námitkami, které stěžovatelé v žalobě ve vztahu k neudělení mezinárodní ochrany uplatnili. Krajský soud rozhodne rovněž o nákladech řízení o kasační stížnosti.

[30] O náhradě nákladů o kasační stížnosti žalovaného bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[31] Pro řízení o kasační stížnosti byla stěžovatelům usnesením NSS ze dne 6. 1. 2022, č. j. 5 Azs 392/2021 – 18, ustanovena zástupcem advokátka Mgr. Karin Poncza Hadwigerová; v takovém případě náhrady nákladů hradí stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). O její odměně a úhradě hotových výdajů rozhodl Nevyšší správní soud dle vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a to za 2 úkony právní služby [převzetí zastoupení a doplnění kasační stížnosti; § 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu]. Jde-li o společné úkony při zastupování nebo obhajobě dvou nebo více osob, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu mimosmluvní odměna snížená o 20 % (§ 10 odst. 4 advokátního tarifu); za jeden úkon právní služby náleží tedy mimosmluvní odměna ve výši 2480 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5, advokátního tarifu], celkem tedy 2 x 4960 Kč; tato částka se zvyšuje o 2 x 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Za 2 úkony právní služby proto náleží advokátce celkem 10 520 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. března 2022

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu